

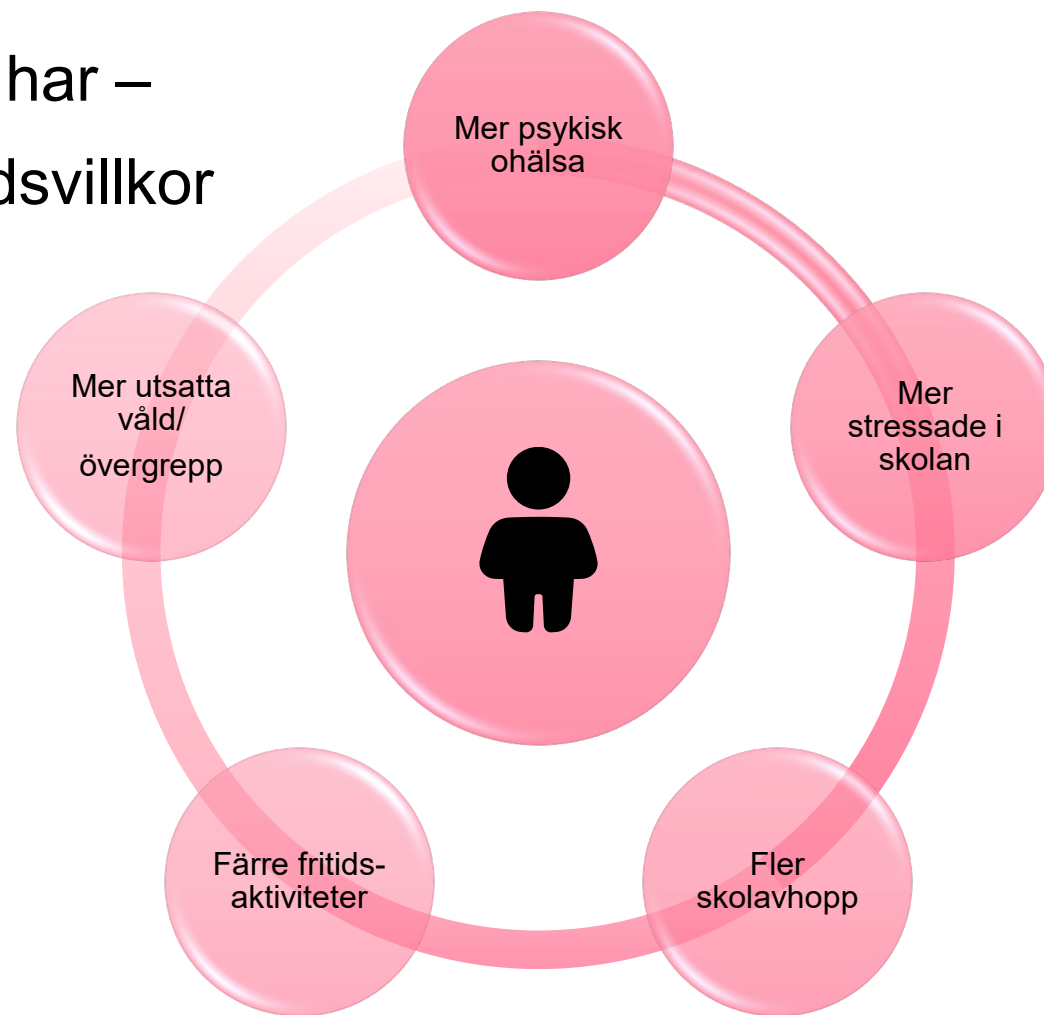
Våld, utsatthet och funktionsnedsättning

Myndighetsnätverket för barn – och ungdomsfrågor,
september 2024

Maria Melin

Sämre levnadsvillkor

Barn och unga med funktionsnedsättning har – oavsett undersökt område – sämre levnadsvillkor i jämförelse med barn och unga utan funktionsnedsättning.

Vilka barn och unga ser vi – och vilka ser vi inte?

Andra
undersökningar
frågar inte –
Skolundersökningen
om brott,
Skolenkäten.

Flera
befolkningsundersökningar
frågar om funktionsnedsättning
– SCB/BarnULF, Skolbarns
hälsovanor med fler

Mycket få
undersökningar
när elever i
anpassad skola

Är det våld...?

- Att flytta runt möbler i ett klassrum för en elev som inte ser?
- Att hålla fast eller låsa in en elev som är utåtagerande, för att skydda hen att göra illa andra eller sig själv?
- Att vägra tolka åt någon som man alltid brukar tolka åt?
- Att slå sönder en rullstol?
- Att gömma någons medicin?
- Att spendera en familjemedlems pengar utan att hen vet om det?

Fysisk misshandel

21 procent av unga i åk 3 på gymnasiet **MED** funktionsnedsättning

14 procent av unga i åk 3 på gymnasiet **UTAN** funktionsnedsättning

Psykisk misshandel

22 procent av unga i åk 3 på gymnasiet **MED** funktionsnedsättning

13 procent av unga i åk 3 på gymnasiet **UTAN** funktionsnedsättning

Mobbning

65 procent av unga i åk 3 på gymnasiet **MED** funktionsnedsättning

50 procent av unga i åk 3 på gymnasiet **UTAN** funktionsnedsättning

Unga med funktionsnedsättning rapporterade också en sämre hälsa (fler besvär och symptom) än unga utan. Flickor mer än pojkar, oavsett funktionsförmåga.

Mobbning på nätet

36 procent av flickor i åldern 13-16 år **MED** funktionsnedsättning

18 procent av flickor i åldern 13-16 år **UTAN** funktionsnedsättning

30 procent av pojkar i åldern 13-16 år **MED** funktionsnedsättning

17 procent av pojkar i åldern 13-16 år **UTAN** funktionsnedsättning

Ombedd skicka bilder

27 procent av flickor i åldern 13-16 år **MED** funktionsnedsättning

20 procent av flickor i åldern 13-16 år **UTAN** funktionsnedsättning

9 procent av pojkar i åldern 13-16 år **MED** funktionsnedsättning

4 procent av pojkar i åldern 13-16 år **UTAN** funktionsnedsättning

Pressad sexuellt

24 procent av flickor i åldern 13-16 år **MED** funktionsnedsättning

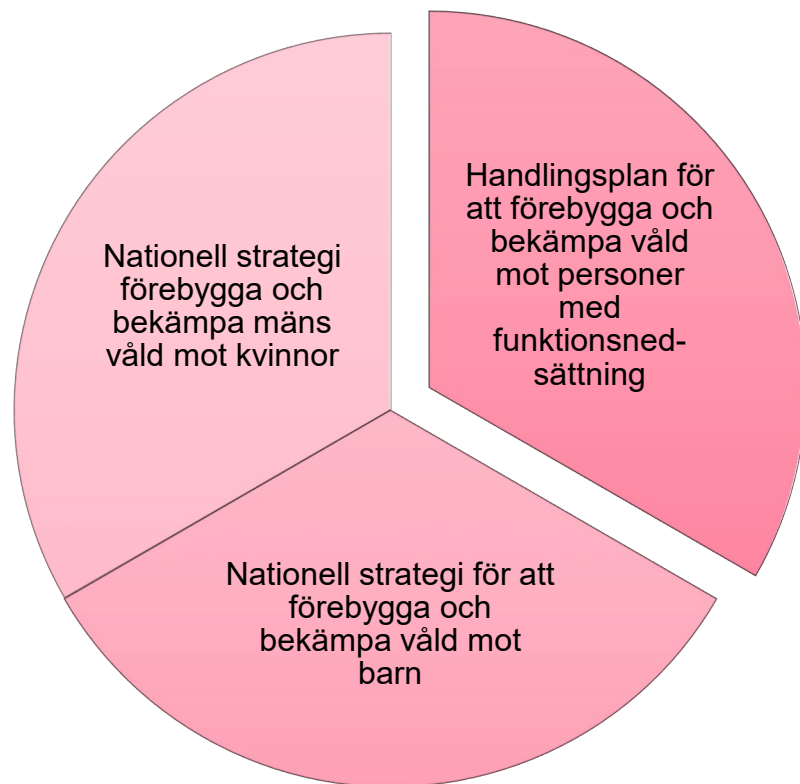
11 procent av flickor i åldern 13-16 år **UTAN** funktionsnedsättning

2 procent av pojkar i åldern 13-16 år **MED** funktionsnedsättning

1 procent av pojkar i åldern 13-16 år **UTAN** funktionsnedsättning

Källa: Ungar och medier 2023, Mediemyndigheten, 2023

Vägen framåt

Stärkt uppföljning av våld och trygghet

Fler återkommande undersökningar behöver inkludera funktionsnedsättning

---

Fler kompletterande undersökningar behöver utvecklas, tex för anpassad skola

---

Fler undersökningar som baseras på alla barns erfarenheter och synpunkter

---

Fortsatt kartläggning och utveckling

Av det våldsförebyggande arbetet (inkl våldsutövande och brottsförebyggande)

Av hälso- och sjukvårdens insatser till dem som utsätts

Av stödmaterial för svåra frågor/samtal till barn i behov av kommunikationshjälpmedel

---

